ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNĂ"

Bucureşti, Griviţei 23

acordă ABONAŢILOR „UNIVERSULUI"
PREMII DIN OFICIU

în numerar şi lozuri ale Loteriei Statului. **Cadouri** în obiecte. **Despăgubiri** moştenitorilor, **oricare ar fi vârsta abonatului. Trageri generale lunare şi speciale. O mare tragere festivă** pentru aniversarea a 10 ani dela înfiinţarea secţiunii **„UNIVERSUL"** a Societăţii. Asigurări pe o durată de plată foarte scurtă, şi chiar cu **primă unică,** şi cu plata în efect. la cursul **nominal.**

Se poate cere trecerea ratelor plătite de la o asigurare veche — chiar dacă nu e la curent — la o asigurare nouă — făcută în condiţiunile sus arătate.

10 cupoane — dimpreună cu taxa de manipulaţie de lei 20 — dau drept cetitorilor asiguraţi la 1 bon de participare la TRAGEREA FESTIVA a cărei dată se va anunţa la timp.

CEREŢI LAMURIRI ŞI PROSPECTE.

DIRECŢIUNEA IX. REG. SILVICĂ CLUJ

PUBLICAŢIE

Se publică spre cunoştinţă generală, că în ziua de 23 Iulie 1940 ora 10 a. m. în localul Direcţiei IX. Reg. silvice Cluj, Calea Reg. Ferdinand No. 38, se vând prin licitaţie publică, cu oferte închise şi sigilate, materialele lemnoase din următoarele loturi de arbori pendinte de Ocolul silvic Gilău, unde se va exploata doborâturi de vânt.

1. — Cca 256 m. c. lemn de lucru de esenţă molid, în pădurea Căprita seria I-a Negruţa cu preţul de strigare 90 lei pro m. c. deci lei 23.040.

2. — Cca 819 m. c. lemn de lucru de esenţă molid în pădurea Coasta-Răcătăului seria III-a Fărcaşul cu preţul de strigare 140 lei pro m. c. deci în total lei 114.660.

Oferte se vor da pentru fiecare lot de arbori în parte.

Vânzarea se va face conform regulamentului de licitaţie şi cu aplicarea condiţiunilor generale pentru exploatarea pădurilor Statului, publicate în Monitorul Oficial Nr. 106 din 12 August 1912 precum şi cu condiţiunile speciale de care amatorii pot lua cunoştinţă dela Direcţia IX. Regională silvică Cluj şi la Ocolul silvic Gilău judeţul Cluj.

Garanţia provizorie este de 5% din valoarea parchetului respectiv.

Supra oferte nu se primesc.

In cazul când prima licitaţie rămâne fără rezultat, se va ţine o a doua licitaţie în ziua de 2 August 1940, iar a treia în ziua de 13 August 1940.

Director, Ing. **Popescu Salcia.**

Nr. 44343/940.

PUBLICAŢIE

Uzinele Comunale Bucureşti au căutat să vină în ajutorul populaţiei Capitalei la ridicarea gunoaielor menajere, punând oamenii săi să intre în curţi şi să ridice gunoaiele chiar depe locul unde sunt depozitate. Insă din cauza lipsei de oameni, în urma mobilizării, U. C. B. se văd nevoite de a renunţa la acest serviciu excepţional, care de altfel nici nu se face în cele mai multe oraşe din străinătate.

Aducem deci la cunoştinţa abonaţilor noştri, că de acum înainte ca şi înainte de 1938, gunoiul trebue adus prin grija abonaţilor până la poartă, de unde personalul U. C. B. îl vor încărca în vehiculele gunoiere.

Se mai aduce la cunoştinţă că prin rechiziţionarea a o parte din vehiculele şi caii U. C. B., serviciul de ridicarea gunoiului va suferi o oarecare restrângere.

Intervalul la care se făcea până azi ridicarea va fi sporit cu aproximativ jumătate. Acolo însă unde această limită va fi depăşită, rugăm abonaţii să avizeze telefonic la Nr. 3.28.10 sau Nr. 3-58.16.

Uzinele Comunale, Bucureşti.

ADMINISTRAŢIA PUBLICA AUTONOMA A ATELIERULUI CENTRAL DE CONFECŢII AL ARMATEI

B-dul Regele Alexandru al Iugoslaviei nr. 7, Bucureşti

PUBLICAŢIE

Nr. 7039 din 3 Iulie 1940.

Se aduce la cunoştinţa generală că, în ziua de 22 Iulie 1940 ora 10 dim. se va ţine la această administraţie licitaţie publică cu oferte închise şi sigilate însoţite de garanţie de 5% în plic separat, pentru aprovizionarea cantităţii de:

8.162 kgr. cuie speciale cu aripi pentru bocanci vânători munte.

Garanţia se va depune în recipisa Casei de Depuneri şi Consemnaţiuni şi va cuprinde 25% bonuri pentru înzestrarea Armatei.

Licitaţia se va ţine conform dispoziţiunilor L. C. P. şi a legei de organizare a acestei administraţii.

Caetul de sarcini se poate vedea în orice zi de lucru între orele 11-12.

DIRECŢIUNEA. 7151

MINISTERUL JUSTIŢIEI COMISIUNEA PENTRU CONSTATAREA CONDIŢIUNILOR DE NATURALIZARE ŞI RECUNOAŞTERE

Dosar Nr. 1240/nat./939

D. Vitel Heschia Gabei domiciliat în Bucureşti, Str. Lascăr Catargiu Nr. 26 a făcut cerere acestui Minister pentru a i se acorda cetăţenia română.

Prin cerere petiţionarul arată că este supus grec de profesiune funcţionar născut în Bucureşti la data de 2 August 1894.

Conform art. 19 din legea privitoare la dobândirea şi pierderea naţionalităţii române, se publică aceasta spre ştiinţa acelora cari ar voi să facă întâmpinare, potrivit dispoziţiunilor art. 20 din zisa lege. 7149

Licitaţie Publică

In ziua de 20 Iulie a. c. Administraţia Comercială M.A.T. ţine, în localul din Calea Victoriei No. 114, licitaţie publică pentru 1.000 kgr. ulei de anethol.

Anetholul oferit va trebui să îndeplinească condiţiunile caetului de sarcini, care poate fi văzut zilnic între orele 12—13½ la Serviciul Aprovizionării din Ad-ţia Comercială M.A.T.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu Legea Contabilităţii Publice. 7148

BIBLIOGRAFIE

„COPIII, FLORILE VIEŢII", „EVANGHELIA DELA IOAN IN VERSURI" şi **„ZAMBETELE VISURILOR MELE"**, poezii, de d. **Marin I. Predescu,** sunt cărţile de predilecţie ale tineretului de toate categoriile: şcolari, soldaţi, muncitori.

Cereţi-le la librăria „Universul" şi la toate depozitele sale din ţară.

Zilele acestea a apărut cartea „Sâmburi de lumină", versuri de Alice Soare. Autoarea este cunoscută cititorilor prin altă culegere de versuri intitulată „Feresstre luminate". Volumul „Sâmburi de pagini şi aduce un mare număr de poezii, remarcabile prin echilibrul între simţire şi expresie. D-na Alice Soare a scris o carte meritată succesului

● A apărut revista „Natura" nr. 6 anul XXIX din 15 Iunie 1940, cu următorul cuprins:

I. Simionescu, O. Onicescu, Omagiu; *Th. V. Voinescu,* Acrobaţia şi emisia undelor radioelectrice; *Dr. A. Sturdza,* Despre păstrarea alimentelor prin congelare; *Mircea Herovanu,* Aurorele polare; *N. N. Moraşan,* Asupra paleoliticului din România; *Preot Simion Radu,* Creştinismul şi iubirea Naturei; *Bernardo Baidaff,* Manifestări din viaţa animalelor; *C. Lacriteanu,* Locul şi evoluţia planetei noastre în Univers; *Gr. Pop Câmpeanu,* Grădina Botanică a liceului din Blaj; *Buletinul Astronomic; Note, Bibliografie.*

Au apărut:

— **Revista Ştiinţelor oto-rino-laringologice,** anul IV, vol. IV, No. II ,de sub direcţia d-lui profesor dr. G. Buzoianu, Cluj ,1940.

— **Contribuţiuni la studiul evacuării colecţiunilor genitale supurate prin uter,** de Marcela Popescu-Damian.

— **Laudele îngropării Domnului nostru Iisus Christos,** de pr. I. D. Petrescu.

— **O pastoraţie ideală în Biserica noastră ortodoxă** de Nicolae Grecu.

— **U.G.I.R. — Buletinul lunar al Uniunii Generale a industriilor din România,** anul 18, No. 3—4, pe Martie-Aprilie 1940; prim-redactor dr. Barbu Solacolu.

— **Revue de Transylvanie,** tomul V, No. 4, Cluj.

Memento

Calendar

SAMBATA 6 IULIE

Ort. Cuviosul Părinte Sisoe cel Mare.

Cat. Sfântul Prooroc Isaia.

Prot. Isaia.

Evreesc: 30 Sivan 5700. Roş-Chodeş. Şabath.

Mahomedan: 30 Gemadi-el-Aver 1359.

*

Răsăritul Soarelui 4.40.
Apusul Soarelui 20.0.

FAPTE ŞI GÂNDURI DIN ALTE VREMI

6 IULIE

1814. Necterie, mitropolitul Ungro-Vlahiei, Radu Golescu vel Ban, Isaac Ralet vel Dvornic şi alţi boieri au făcut o „jalobă" către domnitor şi printre altele scrie şi acestea: „...deosebit de aceasta mai arătăm Măriei Tale, că pentru podoaba acestui pod, Mogoşoaia, ni se pare că bine ar fi, ca din capul podului şi până la Curtea Veche şi pe de o margine şi pe de alta, la fieştecare 7 case să se facă câte un stâlp lung de un stânjen şi jumătate şi în capul stâlpului să albă câte un felinar şi pe toată seara să se pue câte o lumânare, ier stâlpii să se poruncească epistatului casei pădurilor să-i facă din podini, cu podari şi să-i aşeze cum va fi bună hotărîrea Măriei Tale. Din această jalbă reese că este primul pitac care s'a dat pentru iluminatul Bucureştilor.

G. D.

Radio

EMISIUNI IN LIMBA ROMANA ALE POSTURILOR STRAINE DE RADIO
— (Ora românească) —

18.45 : DUNĂREA (325.4m.)
18.45 : ZEESEN (31,38m.)
19.50 : TIRANA (49,30m.) afară de Duminică.
20.15 : ZEESEN (31,38m.)
20.15: ROMA (31,02m.-25.51m.)
20.15 : BARI I (283.3m.)
20.30 : DUNĂREA (325.4m.)
21.35 : BELGRAD (49,18m.)
22.15 : DUNĂREA (325.4m)
22.30 : LONDRA (261m.)
22.30 : DAVENTRY (30.96m.-49.59 m.-41,49 m.)
23 : ZEESEN (31.38m.)

SAMBATA 6 IULIE
DUMINICA 7 IULIE
RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kHz. 150 kw.
RADIO BUCURESTI
364,5 m. 823 kHz. 12 kw.
RADIO ROMANESC PE UNDA SCURTA 32,4 m.

6.45: Radio-jurnal.
13: Radio-jurnal cultural.
13.15: Muzică.
14: Radio-jurnal.
14.30: Muzică.
15: Jurnal pentru străinătate în limbile: franceză, germană, engleză şi italiană.
20: Ora; Muzică.
20.30: Radio-jurnal (I).
20.50: Radio-jurnal în limba maghiară.
21: Jurnal pentru ntrăinătate în limbile: franceză, germană, engleză şi italiană.
21.15: Muzică.
22: Radio-jurnal (II).
22.15: Muzică.
23.30: Jurnal pentru străinătate în limbile: franceză, germană, engleză şi italiană.

Intâmplări din Capitală

Grav accident de circulaţie in piaţa Confederaţiei Balcanice

O fetiţă de 8 ani a fost omorâtă, iar guvernanta rănită grav

Un grav accident de circulaţie s'a întâmplat în Capială, Joi după amiază, în următoarele împrejurări.

Autocamioneta cu Nr. 19.979 B., condusă de şoferul Al. Ştefănescu, în vârstă de 41 ani, din str. Sf. Nicolae Tei Nr. 18, venea în plină viteză pe calea Dorobanţilor spre şoseaua Ştefan cel Mare. In momentul când trecea prin Piaţa Confederaţiei Balcanice, a surprins şi lovit pe fetiţa Gabriela Lorentz, în etate de 8 ani, din calea Dorobanţilor Nr. 54, care tocmai traversa, în clipa aceea, sus zisa piaţă, împreună cu guvernanta sa anume Ema Filischer, în vârstă de 44 ani.

Fetiţa a fost rănită atât de grav încât transportată la spitalul de copii, după o scurtă agonie a încetat din viaţă.

Guvernanta, rănită şi ea grav, având fractura bazei craniului, a fost internată la spitalul Filantropia.

Şoferul în urma acestui fapt, a fost arestat şi condus la Serviciul circulaţiei, unde urmează a fi anchetat.

Nenorocirea din str. Isvor

Un stâlp metalic se prăbuşeşte, rănind mortal un şofer

Joi seară, pela ora 8,, s'a întâmplat pe str. Isvor, o neneorocire.

Lucrătorul de linie Muşat Grigore, în vârstă de 40 ani din serviciul Poştei Centrale, domiciliat în calea 13 Septembrie Nr. 170, se urcase pe stâlpul metalic de pe strada Isvor, de lângă grădina din jurul Arhivelor Statului unde proceda la aşezarea unor fire telegrafice.

In timp ce lucrătorul poştal săvârşea această operaţiune, stâlpul metalic s'a rupt, dela o înălţime de un metru dela pământ, prăbuşindu-se peste şoferul de piaţă Doradici Gheorghe, în etate de 31 ani, din str. Florică Muscă Nr. 17, care în momentul acela sta în picioare, rezemat de automobilul său cu care staţiona în staţia de taxiuri din imediata vecinătate.

In cădere stâlpul greu de metal, l'a lovit mai întâi în cap, rănindu-l grav şi apoi peste ambele picioare, fracturându-i-le. Lucrătorul de linie, care s'a prăbuşit şi el odată cu stâlpul, a fost rănit la cap şi obrazul stâng.

Ambii accidentaţi au fost internaţi de „Salvare" la spitalul de Urgenţă, unde însă şoferul, după o jumătate de oră de chinuri, a încetat din viaţă.

Răzbunarea unui soţ in divorţ

Un oarecare Moritz Abramovici de 29 ani, din b-dul Mărăşeşti Nr. 84, se afla de câtva timp în divorţ cu soţia sa, Rachela Abramovici în etate de 30 ani, domiciliată în str. Lucaci Nr. 32, Joi întâlnind-o pe calea Rahovei, în urma unui schimb de cuvinte, soţul i-a aplicat femeii două lovituri în cap cu un topor.

Victima, în stare gravă, a fost internată la spitalul Brâncovenesc iar soţul agresor, arestat de circumscripţia 26 poliţienească, unde se face ancheta.

Incercare de sinucidere

Un tânăr în etate ca de 20 ani, în timp ce se afla Joi seara, pe la ora 10, pe o bancă din squarul situat la întretăierea bulevardului Pache cu str. Traian, a încercat să se sinucidă, tăindu-şi beregata cu un brici.

Cu o ambulanţă a „Salvării", a fost transportat la spitalul Colţei, unde a fost internat.

Neputând vorbi şi negăsindu-se nici un act asupra lui nu i s'a putut stabili deocamdată identitatea, după cum nu se poate şti nici motivul ce l-a determinat să încerce a-şi curma firul vieţii.

Furt

D. locotenent Păunescu Dumitru din grăniceri, a fost victima unui furt. Joi între orele 11—12 şi un sfert, — în timp ce se afla consemnat la cazarmă, ordonanţa era plecată la masă iar proprietara, în provincie, la Bazargic, — răufăcători s'au introdus prin forţarea uşei şi cu chei potrivite, în locuinţa sa din str. Doctor Ciru Iliescu nr. 21, furându-i tot modestul avut pe care cu destulă trudă izbutise să-l agonisească.

Cazul a fost reclamat circumscripţiei 28 de poliţie care face cercetările necesare pentru descoperirea şi arestarea răufăcătorilor.

CURIER JUDICIAR

Procesul Alboteanu & Comp.

Parchetul a făcut apel contra sentinţei tribunalului

Am publicat, deunăzi, în întregime sentinţa tribunalului local s. II, format cu d-nii preşedinte I. D. Simionescu, înaintat ulterior procuror în Curtea de apel Bucureşti şi jude I. G. Popescu, înaintat ulterior preşedinte în trib. Ilfov, — prin care au fost condamnaţi: VICTOR ALBOTEANU, la un an închisoare corecţională, CONST. VASILESCU, la şase luni închisoare şi MIHAIL MIRCEA, la trei luni, în procesul fraudelor dela fostul subsecretariat de Stat al propagandei, comise pe vremea când titularul acestui serviciu public era d. Eug. Titeanu.

Deasemenea am subliniat că prin aceeaşi hotărîre s'a dispus lăsarea în libertate a prevenţilor, dar că Parchetul a apelat imediat măsura tribunalului în ce priveşte liberarea culpabilor.

Semnalăm cu acel prilej că procesul — rod al unei investigaţii restrânse numai la răspunderile subalterne — a desvăluit aspecte inedite, de o gravitate excepţională de afaceri ce au impus necesitatea de a se examina eventualitatea unui apel al ministerului public, chiar şi asupra dozării sancţiunilor.

Ieri s'a rezolvat şi această chestiune

D. procuror Eugen Radovici, deşi termenul de zece zile înlăuntrul căruia e reglementat exerciţiul dreptului de apel în materie, e încă în curs, a declarat totuşi apel à minime împotriva suspomenitei sentinţe, cerând majorarea pedepselor în raport cu culpabilitatea celor implicaţi întrânsul.

Apelul Parchetului a fost notificat instanţei deodată şi cu apelurile făcute de inculpaţi.

*

Se pare însă că autorităţile superioare s'au sesizat de o seamă de dovezi, desprinse din cercetările de până acum, ce stabilesc că sunt şi alte vinovăţii în cauză scăpate totuşi — din neştiute cauze — rigorilor penale.

Fapt e că ieri, în temeiul raportului suplimentar de anchetă săvârşită de d. controlor superior Teodorescu, justiţia represivă a fost învestită cu instruirea cutezătoarei panamale sub toate aspectele ei şi în raport cu absolut toţi cei cari au vină şi răspundere.

Raportul şi dosarul acestei anchete administrative au fost predate d-lui prim procuror Octav Vasiliu, spre cele legale.

Adunarea avocaţilor refugiaţi din Basarabia

Un comitet de iniţiativă, al avocaţilor Români creştini refugiaţi din Basarabia, a decis să se adune Sâmbătă 6 Iulie, orele 10 dimineaţa, la sediul Cercului Basarabenilor refugiaţi, din str. C. A. Rosetti Nr. 32, şcoala primară de fete „Clemenţa".

Vor lua parte toţi avocaţii aflaţi în Bucureşti, spre a se constitui în Asociaţia avocaţilor români creştini refugiaţi din Basarabia.

De asemeni se mai aduce la cunoştinţa tuturor refugiaţilor basarabeni înscrişi în cercul care funcţionează pe str. C. A. Rosetti Nr. 32, că cu începere dela 8 Iulie c. va funcţiona pe lângă acest cerc, un contencios al avocaţilor refugiaţi din Basarabia, care va da consultaţiuni juridice în mod gratuit, oricărui basarabean.

Comitetul de iniţiativă este alcătuit din d-nii: Luca Brânză, fost senator şi fost decan al baroului Lăpuşna, Al. Rotta, avocat Cetatea Albă, fost deputat şi procuror, A. Bunescu, avocat Chişinău; A. Gheorghiu, avocat Chişinău; D. Timuş avocat Tighina, fost deputat; N. Mihăilescu, avocat Orhei, fost prefect.

Procesul extrădării Cristinei Stanceff

Curtea de apel, s. VI urma să judece Joi, în continuare, acţiunea în contencios administrativ făcută de Cristina Stanceff-Florescu, contra deciziei Consiliului de miniştri prin care se hotărâse extrădarea ei în Bulgaria spre a fi judecată, în Varna, pentru o crimă pasională comisă acolo.

Precum se ştie, petiţionara cere anularea deciziei atacate pe temeiu că fiind română — prin anexiune şi căsătorie — nu poate fi judecată pentru isprava ei decât de instanţele competente ale patriei adoptive.

Desbaterile nu s'au putut urma însă nici ieri, ci s'au amânat — din cauze procedurale — la 12 crt.

Solemnitatea dela Palatul Justiţiei

Trib Ilfov — format cu d-nii prim preşedinte Emil Vântu, preşedinţi Tit. Şerban Ionescu Ovid Sachelarie şi procuror Tadu Florescu a primit Joi jurământul de credinţă, cu ocazia instalării în funcţiunile în cari au fost înaintaţi prin recenta mişcare în magistratură, depus de d-nii: I. G. POPESCU II, fost judecător de şedinţă în trib. Ilfov, s. II, înaintat preşedinte al aceleaş secţii, în locul d-lui I. D. Simionescu, avansat procuror în Curtea de apel Bucureşti

ION MACOVEI, fost judecător de şedinţă în trib. Ilfov, s. III, înaintat preşedinte al trib. Ilfov, s. II în locul d-lui Tr. Nicoreşteanu, avansat consilier în Curtea de apel Bucureşti.

J. NICOLAU, fost jude instructor al cab. X din trib. Ilfov, înaintat preşedinte al trib. Ilfov, s. V. în locul d-lui Al. Mitulescu, avansat în Curtea de apel Bucureşti.

LAURENTIU BARZOTESCU, fost jude ajutor de ocol, înaintat judecător de şedinţă în trib. Ilfov, s. II.

VINTILA BANESCU, fost procuror de secţie în Parchetul local, înaintat judecător de şedinţă în trib. Ilfov, s. VII.

TEODOR MANDREA, judecător transferat în trib. Ilfov, s. III;

CONST. VLAD, procuror în trib. Ilfov;

DAN BANESCU, judecător la secţia II; şi, R. OPRAN, judecător în trib. Ilfov s. not.

Fraudă in convenţiuni

D. procuror Budişteanu a trimis Joi în judecata tribunalului corecţional pe MARIA ALIN CONSTANTINESCU, din Câmpina ,str. Braşoveni 29, pentru înşelăciune în convenţiuni.

Inculpata este învinuită că şi-a însuşit şi valorificat o cambie de 300 mii lei — în dauna reclamantului Const. Constantinescu — deşi i se remisese efectul doar ca preţ al stingerii unui proces pendinte. Or, respectiva a stăruit şi în proces, refuzând să-l mai „închidă" şi a folosit totuşi acceptul.

Escrocherie

D jude instr. Sion, al cab. 9, a dat ieri ordonanţă definitivă de trimitere în judecata tribunalului corecţional contra lui GH. IOSIF, misit de case, din str. Turda 205.

Inculpatul este învinuit că a escrocat cu câteva zeci de mii de lei pe reclamanţii Al. Bihari şi N. Caraivan, măsluind bazele unei convenţiuni.

Diverse

Trib. Ilfov, s. not. a confirmat ieri mandatul de arestare lansat contra lui Vasile Sucurtăceanu, cismar, din str. Sf. Apostoli 56, învinuit de escrocherie.

*

A fost pus sub urmărire penală, pentru rănire prin imprudenţă, şoferul Stancu Oanea, din str. Puţului 3 (Cătunul Belu) fiind învinuit că a tamponat — cu maşina ce conducea, B. 10.911 — maşina B. 9.198 condusă de M. Tocker pe care l'a şi rănit cu această ocaziune.

EUROPA IN FAŢA PĂCII

(Urmare din pag. I-a)

contribuţie la care erau chemaţi? Printre alte cauze, una este evidentă: Germanii au ştiut să garanteze victoria şi pacea pe care au cucerit-o la 1870. Bismark şi-a dat seama că o pace se garantează armat, nu desarmând. Cu cât Germania era mai puternic înarmată, cu atât pacea Europei devenea mai probabilă, pentrucă o veghiau, în chiar mijlocul continentului, armele unei faimoase oştiri. Aliaţii au ignorat însă, voluntar, acest adevăr, în 1918: că o pace se veghează armat, nu se abandonează, desarmând, în grija ideologilor. In loc să garanteze pacea pe care a obţinut-o în 1918, Franţa a desarmat, profesând, la Geneva şi oriunde pe aiurea, pacifismul. Diferenţa este aceasta: Germanii, la 1870, ca şi astăzi, au crezut în posibilitatea de a pacifica Europa. Aliaţii, atât în 1918 cât şi apoi, mereu, la Geneva, la Paris, la Londra, sau pe oriunde au avut ocazia să vorbească oamenii lor politici, au afirmat o ţinută idealistă: împăcarea, care în fond, ascundea tot o pacificare, pentrucă era consecinţa unui război, deci a unei victorii franceze şi mai cu seamă: a unei înfrângeri germane. Să explicăm mai lămurit ideea. Conducătorii politici ai aliaţilor, mai subtili dar mai imprudenţi decât a putut fi Bismark, au crezut că beneficiile teritoriale şi economice pe care le-au realizat, la masa păcii, de pe urma armelor, erau atât de sfinte şi de legitime încât învinşii vor demobiliza şi sufleteşte nu numai sub raportul armelor; deci că în urma războiului mondial realmente i-au convins pe învinşi despre justeţea profiturilor de tot felul la care Germania, ca orice ţară învinsă, a trebuit să subscrie. Au putut crede, mai departe, că învingătorii deopotrivă (!) cu învinşii, intrând în Societatea Naţiunilor, s'au lepădat pentru deapururi de orice gând propriu naţional, iar învinşii, ca şi învingătorii, vor fi preocupaţi, pe viitor, doar de ideea organizării teoretice a păcii, prin mediul spiritual şi juridic al discursurilor. Unul ca Léon Blum de ex., comentând cuvintele lui Briand, amintite de noi mai sus, scrie cu o vinovată candoare, rânduri ca acestea, într'o carte apărută în 1931 („Les Problèmes de la paix"), — un adevărat almanah de naivităţi: „nu aflăm aici numai vocea unei sentimentalităţi debile; este o afirmaţie de voinţă, virilă. Şi ceeace va asigura pacea în lume, este că această voinţă, care, la milioane de oameni se găseşte încă risipită şi instinctivă, este perfect şi conştient disciplinată în masseele grupate în jurul socialismului internaţional"...

Am greşit! Aceste rânduri nu trădează numai naivitate, dar o culpabilă intenţionalitate. Rânduri în acest sens nu a scris numai L. Blum, dar oricare din doctrinarii pacifişti ai Franţei postbelice. Le întâlnim sub pana lui Gaetan Pirou, ca şi la André Saurès, la un Daniel Guérin ca şi în cartea, foarte recentă, scrisă acum, în 1940, în ceasul al doisprezecelea, a lui Louis Marlio, membru al Institutului: „Dictature ou liberté". Nu numai că nu au veghiat pacea franceză dela Versailles; nu numai nu şi-au dat seama că, posterior unui război, doar ideia pacificării este reală nu aceia, metafizică, a universalei şi eternei împăcări; nu numai nu şi-au dat seama că, în chiar ipoteza idealismului juridic pe care l-au preamărit la Geneva, ideea de justiţie era inconciliabilă cu realitatea sclavajului economic la care a fost supusă Germania, după război; — dar oamenii politici ai Franţei au căutat să folosească, pentru propriile lor interese de partid şi — ceeace este mai grav, în cazul lui Blum: în scopul internaţionalei masonice — noţiunea de pace, pentru care au murit cei de pe front. Cum scrie undeva Georges Sorel: pacifiştii sunt sau imbecili cari ignoră legile elementare, sau oameni de rea credinţă cari fac demagogie şi trăiesc din minciunile pe care le răspândesc.

MIRCEA MATEESCU

CĂRŢI NOUI

General Ion Anastasiu: Şeful

„Armata este locul unde patriotul găseşte prilejul de a împăca într'o singură voinţă, râvna măririi lui şi mărirea ţării sale. Aci se formează şefii, acolo şeful este ca în centrul unei uzine". Acesta este marele adevăr, mărturisit şi însuşit de autor, care l-a determinat pe d. General I. Anastasiu să scrie studiul de care vorbim.

Imprumutând din aproape tot ce s'a scris mai de seamă asupra acestui subiect, dând materialului o ordine şi-o înlănţuire demne de relevat, autorul defineşte cât mai complet şi mai precis noţiunea atât de complexă şi atât de grea în răspunderii a şefului, care-i stegar, îndrumător şi părinte, cu toate drepturile dar şi cu toate obligaţiile care în mod normal decurg dintr'o asemenea situaţie.

Cartea se adresează, deopotrivă, cadrelor active ale armatei, ca şi tuturor acelora cari au sub comanda lor grupuri de oameni.

Lt. col. magistrat V. Pantelimonescu: Poliţia judiciară

Lucrarea de specialitate, „Poliţia judiciară" — apărută în editura ziarului „Universul" (ed. II-a) — cuprinde normele de drept în vigoare astăzi, sub trei aspecte distincte: în timp de pace; pe un teritoriu sub stare de asediu; în timp de mobilizare şi război.

Tratând complet, până la epuizare, întreaga materie cuprinsă în titlu, amănunţit analizată, lucrarea d-lui V. Pantelimonescu este de o netăgăduită utilitate, constituind un îndreptar nu numai pentru categoriile de funcţionari, distribuitori de dreptate, dar şi pentru marele public.

A. C. Calotescu Neicu: Caet cu epigrame

Cunoscutul scriitor gorjan d. Calotescu-Neicu a scos de curând în editura „Ramuri" un nou volum de epigrame. Este al cincilea volum de acest gen pe care d-sa îl dăruieşte literaturii.

„Caetul cu epigrame", cum se intitulează noua carte a d-lui Calotescu-Neicu, cuprinde aproape o sută de catrene strălucitoare ca formă şi conţinut. Excepţionalul temperament polemic al autorului se impune cu fiecare vers, cu fiecare strofă, cu fiecare ciclu de riposte adresate celor ce îl-au atacat. In exerciţiul fără violenţă al duelului epigramatic, fandările stângace sunt extrem de primejdioase pentru cei ce le practică. Acest lucru îl ştie d. Calotescu-Neicu, care îşi dozează bine *pointele* şi nu trece la contra-atac decât atunci când descoperă partea vulnerabilă a adversarului.

Demnă de reţinut este, deasemenea, prezenţa în mai toate strofele „Caetului" a acelei „vis comica", fără de care toate speciile satirice şi în special *epigrama*, nu reuşesc niciodată.

Transcriem, pentru indiscutabila lor reuşită, cele două epigrame de mai jos".

„La Camera de Agricultură din G..., a fost numit preşedinte un preot..."

La Camera de-Agricultură
Atât de grea a fost sincopa,
Incât ne mai găsind remediu
Au trebuit să cheme... popa.

Iată şi pe a doua:

„Unor directori de revistă cari au anunţat că vor plăti bine colaboratorii:

Nu mă mir că la revistă
Plătiţi bine scriitorii!
Cum scriţi voi... uman chiar este
Să plătiţi şi cititorii!...

Amintim că d. Calotescu-Neicu este autorul (în colaborare cu d. Crevedia) al celei dintâi „Antologii epigramatice româneşti", operă vastă şi meritorie, care încununează frumoasa d-sale activitate literară.

V. S.

Actualitatea ştiinţifică

La moartea profesorului Eyde.— Sinteza amoniacului.— Mai există produse secundare?

S'a stins zilele trecute un învăţat de care n'am auzit mulţi: profesorul Eyde. Omul acela de ştiinţă a fost unul dintre puţinii din echipa de cercetători cari au dus la bun sfârşit fabricarea amoniacului din aerul atmosferic, un triumf al ştiinţei. Atunci când se va scrie cum trebuie istoria chimiei, istoricii nu vor găsi asemănarea acestei izbânzi decât în descoperirea focului.

Cunoaşteţi poate amoniacul drept o soluţie pe care o cumpăraţi dela farmacie ca să curăţaţi petele — dar ceeace vă dă farmacistul nu e amoniac, ci o soluţie slabă de amoniac în apă. Când chimistul vorbeşte de amoniac, el înţelege amoniacul anhidru, adică fără apă, un gaz care nu devine lichid decât supus la o presiune oarecare. Molecula de amoniac se compune dintr'un atom de azot şi trei atomi de hidrogen. Povestea acestui atom de azot scos din aer şi povestea amoniacului fabricat cu ajutorul lui trebue să fie cunoscută astăzi de oricine.

Ne-am obişnuit să privim azotul din aer drept ceva fără folos. In realitate, fără el am pieri de foame. Natura, lăsată în voia ei, are grijă să dea ogoarelor destul azot şi unele legume au în rădăcinile lor adevărate mici uzine producătoare de azot. Dar când omul turbură balanţa delicată a naturii, cultivând pământul fără încetare şi smulgându-i toate substanţele hrănitoare, azotul este consumat fără să mai poată fi înlocuit. Şi atunci, sau azotul e pus la loc sau orice recoltă devine cu neputinţă.

Când omul a descoperit că azotul este un îngrăşământ neapărat trebuincios, a avut ideea fericită să-l dea înapoi ogoarelor prin gunoaie. Pe măsură ce populaţia ţărilor civilizate a crescut, gunoaiele s'au dovedit un izvor de azot neîndestulător. Şi atunci, agricultorii s'au văzut nevoiţi să alterneze recoltele şi să semene într'un an plante producătoare de azot, cum ar fi lucerna, şi în alţi ani cereale.

Dar populaţia pământului creştea mereu şi terenurile rezervate agriculturii erau ocupate treptat de oraşe, de şosele sau de uzine. Singura salvare rămânea o îmbogăţire cu azot a pământului, o îmbogăţire cât mai mare cu putinţă. Geologii au atras atenţia că azotul de sodiu poate fi asimilat repede de pământul arabil şi constitue deci un îngrăşământ de mâna întâia. Cele mai mari rezerve de azotat de sodiu — la drept vorbind singurele rezerve importante — se aflau în America de Sud, în deşerturile din Chili, Bolivia şi Peru. A început atunci goana după azotaţii Americii de Sud, pentru salvarea agriculturii Europei. S'au construit sute de corăbii pentru transportarea azotatului de sodiu şi într'un singur an s'au adus din Chili în Europa 3 milioane de tone azotat de sodiu

Cererea de azotaţi devenea din ce în ce mai mare. Curând, agricultorii s'au găsit în faţa unor concurenţi pentru azotaţii din Chili. Industria avea şi ea nevoie de azotaţi. Un chimist, tratând glicerina cu acid azotic şi sulfuric, obţinuse nitroglicerina, un explozibil puternic. Mulţumită lui Alfred Nobel, nitroglicerina devine din simplă curiozitate de laborator dinamita. Tot cu ajutorul azotului, chimiştii au transformat celuloza în pulbere şi toluolul în trinitrotoluol, cel mai puternic explozibil. Aşa dar, pâinea şi explozibilele, creaţia şi distrugerea, totul atârnă de azot. Oamenii de ştiinţă începeau să-şi dea seama că nu e departe ziua când rezervele de azotaţi din America de Sud vor fi sleite şi atunci, dacă nu se găsea un nou izvor de azot, lumea modernă avea să se afle în faţa unui impas fără pereche.

Chimiştii şi-au adus aminte atunci că azotul este împrăştiat pe pământ de ploaie şi zăpadă, pobabil prin descărcările electrice din atmosferă. De aceea au încercat să imite în laboratorul lor fenomenele Naturii. Au luat o scânteie electrică puternică şi au suflat aer prin ea. In adevăr, azotul din aer s'a combinat cu oxigenul şi au putut obţine puţin acid azotic. Metoda, pusă la punct între alţii de profesorul Eyde, părea mulţumitoare. Dar cheltuiala de energie era imensă: trebuiau 60.000 de kilovaţi ore de electricitate pentru producerea unei tone de acid azotic. Singură Norvegia, cu marile ei instalaţii hidroelectrice îşi putea permite luxul de a produce azot prin această metodă.

Lucrurile ar fi rămas poate aci, dacă un om de geniu, un chimist german, d-rul Fritz Haber, n'ar fi găsit o metodă mai simplă şi mult mai eftină pentru extragerea azotului din aerul pe care-l respirăm. Judecata lui a fost simplă: amoniacul, care este una dintre combinaţiile cele mai uşor asimilabile ale azotului, este compus din hidrogen. De ce nu s'ar încerca să se combine direct azotul din aer cu hidrogenul, gaz care se poate fabrica foarte usor? Fritz Haber a luat azot, a luat hidrogen, le-a încălzit şi le-a supus într'un cilindru de metal la o presiune formidabilă. Presiunea a făcut să se unească moleculele de azot şi hidrogen şi rezultatul e fost amoniacul. Era metoda cea mai simplă cu putinţă. O tonă de amoniac preparată pe calea aceasta costa de 16 ori mai puţin decât prin metoda cu arc electric şi de 100 ori mai puţin decât azotul adus din Chili.

A venit apoi războiul mondial. Prin metoda lui Fritz Haber s'a scos din aer azot îndestulător pentru uzinele de explozibile şi după război, când bubuitul tunului a încetat, lumea întreagă şi-a putut îngrăşa ogoarele cu azotul extras din aer.

*

Metoda lui Fritz Haber a fost cel dintâi pas pe un drum nou: chimia sintezelor la înaltă presiune. Metoda poate fi întrebuinţată în nenumărate variante. De exemplu, dacă în aceleaşi aparate, în aceleaşi compresoare în care se fabrică amoniac, se introduce hidrogen şi oxid de carbon, se obţine metanol, punctul de plecare al unei lungi serii de compuşi chimici. Dacă se introduce hidrogen şi cărbune, se obţine benzină sintetică.

Mai ales problema aceasta frământă azi mintea chimiştilor. Fabricarea benzinei sintetice e încă scumpă; între atele, cărbunele face călăt